

opbrengst geven, maar daarvoor wel in aanmerking komen.

Wij staan voor het groote probleem van het verschaffen van arbeidsmogelijkheid en daarnaast voor het misschien even groote probleem ons landschapsschoon te behouden en liefst te verhoogen. Deze problemen laten zich combineeren, indien men de ontginningen slechts onbevooroordeeld wil bekijken.

Strekking van het voorgaande is, te trachten een vooroordeel, dat geleidelijk veld wint, weg te nemen.

Naast, maar onafhankelijk van het landschapsschoonprobleem, staat het vraagstuk der natuurbescherming voor wetenschappelijke doeleinden, een vraagstuk waarvoor in het bijzonder Prof. Weevers herhaaldelijk een lans breekt. Voor dit vraagstuk schijnt mij, mits de eischen van de wetenschap niet onmatig zijn, een oplossing zonder al te sterk ingrijpen in den natuurlijken gang van zaken, zeer goed mogelijk.

Overigens stel ik mij, ook in dit opzicht, op het standpunt van Prof. Pullé (Diesrede Utrecht 1930) dat het niet zoo heel erg is, wanneer men voor het bestudeeren van een plantensoort of plantengemeenschap de staatkundige grenzen moet overschrijden, ook al was dat vroeger niet noodig.

Als het echter gaat om specifiek Nederlandsche botanische (relicten!) of zoölogische verschijnselen (lepelaars!), die door ontginning zouden ophouden te bestaan, late men aan de eischen van de wetenschap, ook al schijnen ze wellicht onmatig, recht wedervaren!

UIT DE DAGBLADEN.

Maasbode, 8 December 1938.

HET NEDERLANDSCHE BOSCH IN GEVAAR.

Het verschijnsel dat de landbouwer bosschen rooide op grond, dien hij met voordeel voor den landbouw kon gebruiken, is feitelijk zoo oud als de landbouw zelf. In dit natuurlijk proces heeft de wetgever in ons land nooit ingegrepen. Men wilde het particuliere initiatief vrij baan laten en daarbij kwam, dat in de laatste 10 à 15 jaar de omzetting van bosch in bouw- en weiland geen grooten omvang meer bereikte en steeds meer inkromp. De regeering kon zich er dan ook toe bepalen door middel van bebossching van woeste staatsgronden en het verleen van geldelijke en technische hulp aan gemeenten bij bebossching en voorts door fiscale faciliteiten ten bate van het particuliere boschbezit, ernaar te streven de balans van het boschareaal in evenwicht te houden. Dit bleek ten slotte mogelijk, zij het ten koste van veel moeite en geld, want behalve de landbouw zijn er nog vele andere factoren, die aan het boschbezit knagen.

Feitelijk, is er maar één korte periode geweest, nl. in 1917 en '18, dat door een wet, de Noodboschwet, tijdelijk een dam moest worden opgeworpen tegen de abnormale velling van bosch. Toen dreigde, door stagnatie van den invoer van hout en kolen onder den invloed van den

(Vervolg op bladz. 60).